

Demokratiapalkinto 2020 uudenlaisen vuorovaikutuksen edistämisestä

Säännöt ja ohjeet

Ehdottamalla suosikkiasi voit vaikuttaa siihen, kenelle vuoden 2020 Demokratiapalkinto myönnetään – alta löydät palkinnon säännöt sekä ohjeet ehdotuksen tekemiseen.

Oikeusministeriö myöntää vuoden 2020 Demokratiapalkinnon uudenlaista vuorovaikutusta edistäneille, kansalaisyhteiskuntaa edustaville tahoille tai toimijoille. Palkinnolla nostetaan esiin ja jaetaan kansalaisyhteiskunnan hyviä käytäntöjä uusien vuorovaikutusmenetelmien etsimiseksi ja kokeilemiseksi. Palkinnolla halutaan samalla kiittää rakentavan vuorovaikutuksen parissa työskenteleviä toimijoita. Vuoden 2020 demokratiapalkinnon jakaminen sisältyy kansallisen demokraatiohjelma 2025:n tavoitteisiin ja toimeenpanoon.

Oikeusministeriön Demokratiapalkinto on 10 000 euron arvoinen. Vuonna 2020 palkinto voidaan myöntää yhdelle toimijalle tai se voidaan jakaa useamman toimijan kesken.

Palkinto myönnetään nyt kuudetta kertaa. Oikeusministeriön yhteistyökumppaneina vuonna 2020 ovat valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö, Suomen Kuntaliitto ja Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. Raadin kokoonpano julkistetaan marraskuun 2020 aikana. Palkinnonsaajat julkistetaan tammikuussa 2021.

Valintakriteerit - Mitä on uudenlainen vuorovaikutus?

Uudenlaisella vuorovaikutuksella tarkoitetaan vuoden 2020 Demokratiapalkinnon yhteydessä sellaista vuorovaikutusta, viestintää tai käytäntöjä, jotka antavat ihmisille valmiuksia

- osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen toimintaan, tai
- kokeilla uudenlaisia vuorovaikutusmenetelmiä ja vahvistaa rakentavaa vuorovaikutuskulttuuria.

Ehdotusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen,

- millaista konkreettista näyttöä on siitä, että ehdotettu toiminta on vahvistanut yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumista ja vaikuttamista;
- miten ehdotettu toiminta on edistänyt uudenlaisten vuorovaikutusmenetelmien kokeilemistä tai vahvistanut rakentavaa vuorovaikutuskulttuuria;

- onko ehdotettu toiminta lisännyt osallistumista ja rakentavaa vuoropuhelua demokratiaa sekä perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittavalla tavalla;
- miten monipuolisesti ehdotettu toiminta tai käytäntö ottaa mukaan eri-ikäisiä, -kielisiä ja -taustaisia väestöryhmiä

Ehdotusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi siihen,

- miten innovatiivista tai pitkäjänteistä ehdotettu toiminta tai käytäntö on;
- miten helposti ehdotettu toiminta tai käytäntö olisi otettavissa muiden toimijoiden käyttöön;
- millaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken ehdotettu toiminta tai käytäntö sisältää;

Palkittavien toimijoiden kotipaikan on oltava Suomessa. Palkinnon saajaksi ehdotettavan toiminnan tai hyvän käytännön on oltava käynnissä vuonna 2020.

Miksi uudenlainen vuorovaikutus on tärkeää?

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa (2019) on lupaus uudenlaisesta vuorovaikutuksesta:

”Tarvitsemme enemmän poikkihallinnollista asioiden valmistelua ja päätöksentekoa. Kehitämme tapoja tuoda yhä laajemman joukon osaksi yhteiskunnan uudistamista. Uudenlainen vuorovaikutus tarkoittaa sekä ihmisten osallistumista julkisen hallinnon toimintaan huomattavasti nykyistä vahvemmin että uusien vuorovaikutusmenetelmien etsimistä ja kokeilemistä.”

Valtioneuvosto on linjannut vuosille 2020-2025 laaditussa kansallisessa demokratiaohjelmassa tavoitteeksi kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja osallistumista edistävät toimet. Demokratiaohjelman tavoitteena on edistää jokaisen yhdenvertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Osallistumiselle halutaan luoda sellaiset puitteet, että jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan vaikuttaa. Vuoden 2020 demokratiapalkinnolla pyritään tunnistamaan ja mahdollisuuksien mukaan ottamaan käyttöön uusia vuorovaikutuksen tapoja.

Kenelle palkinto voidaan myöntää?

Demokratiapalkinto myönnetään kansalaisyhteiskuntaa edustaville voitto tavoittelemattomille tahoille tai toimijoille (esim. yhdistykset, järjestöt, puolueet, uskonnolliset yhteisöt, ammattiyhdistykset, uusosuuskunnat ja säätiöt sekä kansalaisten epäviralliset yhteenliittymät ja sosiaaliset verkostot). Mikäli palkittavaan toimintatapaan liittyy yhteistyötä muita sektoreita edustavien toimijoiden kanssa (esimerkiksi oppilaitos, kunta tai muu viranomainen), muut osapuolet voidaan huomioida kunniamaininnalla. Palkintoa ei voida myöntää yksittäiselle kansalaiselle, viranomaiselle eikä voitto tavoittelevalle organisaatiolle.

Miten teen ehdotuksen?

Demokratiapalkinnon saajaksi voi ehdottaa esimerkkiä toiminnasta tai hyvästä käytännöstä, joka on edistänyt uudenlaista vuorovaikutusta kansallisella, alueellisella, paikallisella tai ruohonjuuritasolla. Ehdotukset tulee perustella.

Ehdotuksia Demokratiapalkinnon saajaksi voivat tehdä kaikki, jotka haluavat nostaa esiin hyväksi havaitun, uudenlaista vuorovaikutusta edistävän toiminnan tai hyvän käytännön.

Ehdotuksia otetaan vastaan 30.11.2020 saakka sähköisesti osoitteessa <http://www.oikeusministerio.fi/demokratiapalkinto> ja postitse osoitteessa Oikeusministeriö/kirjaamo, PL 25, 00023 Valtioneuvosto (käyntiosoite Ritarikatu 2 B, Helsinki).

Palkintoa koskevat aineistot löytyvät oikeusministeriön verkkosivuilta osoitteesta <http://www.oikeusministerio.fi/demokratiapalkinto>.

Kuka tekee valinnan?

Palkittavat valitsee raati, jonka kokoonpano julkistetaan marraskuun 2020 aikana. Esikarsinnan ehdokkaista tekee asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat oikeusministeriö, valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö, Suomen Kuntaliitto ja Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra.

Miten annettuja henkilötietoja käsitellään?

Tutustu Demokratiapalkinnon tietosuojaselosteeseen ja lue lisää henkilötietojen käsittelystä oikeusministeriössä: <http://oikeusministerio.fi/tietosuoja>.

KUNTA
LIITTO

SITRA